

Priopćenje za medije

Luxembourg, 15. siječnja 2020.

Ekološkim dizajnom EU-a i oznakama energetske učinkovitosti povećava se energetska učinkovitost, poručuju revizori

Mjere EU-a za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti doprinijele su povećanju energetske učinkovitosti, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Međutim, dolazilo je do znatnih kašnjenja u regulatornom postupku te postoji rizik od toga da se učinak povezane politike procjenjuje većim od stvarnoga. Osim toga, neusklađenost proizvođača i prodavača s propisima i dalje je znatan problem, poručuju revizori.

U okviru borbe protiv klimatskih promjena EU se obvezao na poboljšanje svoje energetske učinkovitosti za 20 % do 2020. te 32,5 % do 2030. Kako bi doprinijela dostizanju tih ciljnih vrijednosti, Europska komisija poduzela je mjere u kojima je naglasak stavljen na dizajn proizvoda (ekološki dizajn) i informiranje potrošača o potrošnji energije i učinkovitosti proizvoda u pogledu okoliša (označivanje energetske učinkovitosti).

Revizori su potvrdili da je Komisija upotrebljavala pouzdane i transparentne metodologije za odabir proizvoda za koje su doneseni propisi. Zahvaljujući tome relevantna politika EU-a usmjerena je na preko 30 prioriternih skupina proizvoda s najvećim potencijalom za uštedu energije. Revizori su utvrdili da je istodobno dolazilo do znatnih kašnjenja u regulatornom postupku, čime je smanjen učinak relevantne politike jer je bilo vjerojatno da su zahtjevi za ekološki dizajn zastarjeli i da oznake energetske učinkovitosti više nisu bile relevantne kao pomoć potrošačima u razlikovanju najučinkovitijih proizvoda od onih koji su najmanje učinkoviti. S druge strane, Komisija poduzima određene korake za poboljšanje oznaka energetske učinkovitosti. Međutim, revizori napominju da se kružno gospodarstvo i dalje integrira na *ad hoc* način.

Komisija redovito izvješćuje o rezultatima svoje politike ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti. Međutim, neke upotrijebljene pretpostavke vjerojatno su dovele do procjenjivanja učinka te politike većim od stvarnoga. Njima primjerice nije uzeta u obzir neusklađenost s propisima, kao ni kašnjenja u provedbi. Povrh toga, pri računanju učinka ekološkog dizajna ne uzima se u obzir razlika između teoretske potrošnje izračunane na temelju usklađenih normi i potrošnje energije u stvarnim uvjetima. Na primjer, ispitivanja kombiniranih

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

hladnjaka provode se bez otvaranja vrata i bez hrane u njima. Revizori upozoravaju da stoga postoji rizik da su uštede procijenjene većima od stvarnih.

Tijela za nadzor tržišta u državama članicama EU-a snose odgovornost za jamčenje usklađenosti proizvoda koji se prodaju na njihovu teritoriju sa zakonodavstvom o označivanju energetske učinkovitosti i ekološkom dizajnu. Pritom Komisija ima važnu ulogu u olakšavanju suradnje među tim tijelima. Svrha je informacijskog i komunikacijskog sustava za tržišni nadzor omogućavati razmjenu rezultata inspekcija, no njegova je djelotvornost umanjena određenim funkcionalnim ograničenjima.

Revizori ističu da je Komisija usto tijekom posljednjeg desetljeća financirala niz projekata za jačanje nadzora u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti, čiji su rezultati bili pozitivni. Međutim, i dalje je upitno jesu li ti projekti uistinu doveli do promjene načina na koji države članice obavljaju svoje dužnosti u području nadzora tržišta. Broj modela proizvoda koji se ispituju u laboratorijima u praksi je i dalje razmjerno malen. Komisija je nedavno procijenila da ukupno između 10 % i 25 % prodanih proizvoda nije u skladu s propisima EU-a. Revizori su zaključili da je neusklađenost proizvođača i prodavača s propisima i dalje znatan problem.

U svrhu povećanja učinka politike ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti u razdoblju nakon 2020. revizori su Europskoj komisiji iznijeli niz preporuka kojima je obuhvaćeno sljedeće:

- mjere za ubrzanje regulatornog postupka, primjerice donošenjem provedbenih mjera kad su one spremne, a ne kad je paket cjelovit
- poboljšanja u načinu na koji se mjeri učinak predmetne politike i na koji se izvješćuje o njemu, i to poboljšanjem pretpostavki i uporabom metodologije kojom se mjeri stvarna količina energije koju krajnji potrošači troše
- mjere za olakšavanje razmjene informacija među tijelima za nadzor tržišta u državama članicama i za povećanje usklađenosti s predmetnom politikom. To bi trebalo uključivati poboljšanje relevantnih alata za države članice, promicanje najboljih praksi i, na zahtjev, održavanje tečajeva osposobljavanja.

Napomene za urednike

Ekološki dizajn i oznake energetske učinkovitosti međusobno se nadopunjavaju.

- Zakonodavstvo EU-a o ekološkom dizajnu funkcionira na način da se njime utvrđuju zahtjevi u pogledu energetske učinkovitosti i drugi zahtjevi za dizajn proizvoda, čime se poboljšava učinkovitost u pogledu okoliša. Proizvodi koji ne ispunjavaju te zahtjeve ne mogu se prodavati u EU-u te se na taj način proizvodi koji su najneučinkovitiji uklanjaju s tržišta.
- Oznake EU-a za energetske učinkovitost pokazuju razred na ljestvici od A do G kojem određeni kućanski uređaj pripada prema energiji koju troši. Njima se procjenjuje godišnja količina energije koju troši svaki proizvod te se slični proizvodi rangiraju prema njihovu razredu energetske učinkovitosti. Na taj se način potrošačima omogućava donošenje odluka koje se temelje na relevantnim informacijama.

Tematsko izvješće br. 1/2020 „Mjere EU-a u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti: važan doprinos većoj energetske učinkovitosti umanjen je znatnim kašnjenjima i neusklađenošću s propisima” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije za ovo izvješće

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502